

DEVLET KATKISI REHBERİ

BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİNDE DEVLET KATKISI

(Bu rehberde sadece Bireysel Emeklilik Sistemine ilişkin Devlet Katkısı hakkında bilgilendirme mevcuttur. Otomatik katılıma ilişkin sorularınız için "Çalışan Bilgilendirme" rehberini incelemeniz gerekmektedir.)

DEVLET KATKISI REHBERİ

BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİNDE DEVLET KATKISI

1. Devlet katkısı nedir?

Katılımcı tarafından ödenen katkı paylarının %30'u oranında Devlet tarafından katılımcının emeklilik hesabına ödenen tutardır. Ancak Devlet katkısı olarak ödenecek tutar ilgili yıla ilişkin brüt asgari ücret toplamının %30'unu geçemez.

2. Devlet katkısı başlangıç tarihi nedir?

1 Ocak 2013 tarihinden itibaren ödenen katkı payları için Devlet katkısı hesaplaması yapılmaktadır.

3. Devlet katkısından kimler faydalanabilir?

Bir bireysel ya da gruba bağlı bireysel emeklilik sözleşmesine katkı payı ödeyen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ve 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28. maddesi kapsamında olan tüm katılımcılar belirlenen limit dahilinde Devlet katkısından faydalanabilirler.

4. Alman vatandaşım. Ancak mavi kartlı olduğum için birçok haktan yararlanabiliyorum. Devlet katkısından faydalanabilir miyim?

Evet, ilgili katılımcıların katkı payı ödemeleri de Devlet katkısı hesaplamasına dahil edilmektedir.

5. Devlet katkısı tutarı ne kadardır?

Katılımcı adına ödenen katkı payının ilgili yıla ilişkin brüt asgari ücret tutarının toplamı ile sınırlı olmak kaydıyla, %30'u Devlet katkısı olarak hesaplanır.

6. Hesaplanacak Devlet katkısı için üst sınır var mı?

Evet, bir katılımcının bir takvim yılı içinde alabileceği Devlet katkısı tutarı, ilgili yılın belirlenen brüt asgari ücret tutarı dikkate alınarak hesaplanan yıllık toplam brüt asgari ücret tutarının %30'unu geçemez. 22 Ocak 2022 tarihi itibarıyla anılan sınırı aşan katkı payı ödemeleri devreden katkı payı olarak her yılın ilk günü şirket hesaplarına intikal etmiş katkı payı olarak muamele edilmek suretiyle Devlet katkısı hesaplamasında dikkate alınacaktır. Limit hesabı katılımcı bazında yapılır.

2024 yılında Devlet katkısı üst limitinden yararlanabilmek için bir katılımcının ilgili yılda ödemesi gereken toplam katkı payı tutarı **240.030 TL**'dir.

7. Devreden katkı payları için Devlet katkısı hesaplaması nasıl yapılıyor?

Devlet katkısı hesaplamasına esas katkı payının yıllık üst limiti aşan kısmı, devreden katkı payı olarak değerlendirilmekte ve her yılın ilk günü şirket hesaplarına intikal etmiş katkı payı olarak muamele edilmek üzere Devlet katkısı hesaplamasında dikkate alınmaktadır.

Devreden Devlet Katkısı Hesaplama Örneği

2023 yılı için bir katılımcının Devlet katkısı üst limitinden yararlanabilmek için ödemesi gereken toplam katkı payı tutarı **140.535 TL**'dir.

Katılımcının emeklilik hesaplarına 2023 yılı sonuna kadar ödenen katkı payları toplamı **200.000 TL**'dir.

2024 yılında devreden katkı payı olarak Devlet katkısı hesaplamasına dahil edilecek olan katkı payı tutarı = $200.000 - 140.535 = 59.465$ TL'dir.

8. Devlet katkısı bilgilerimi ve kalan limitimi nereden takip edebilirim?

Kurumumuz tarafından sunulan BES mobil uygulaması ve e-Devlet platformu üzerinden sunulan "Bireysel Emeklilik Sistemi Devlet Katkısı Kullanım ve Limit Bilgileri Sorgulama" hizmeti ile Devlet katkısı tutarınız ve kalan devlet katkısı limitiniz hakkındaki bilgilere erişebilirsiniz.

9. Eşim adına katkı payı ödüyorum. Eşim Devlet katkısı alabilir mi?

Evet, Devlet katkısından yararlanabilmek için katılımcı ad ve hesabına katkı payı ödeyen kişinin katılımcının kendisi olma koşulu aranmaz. (Ancak katkı payı ödeyen ile katılımcı arasında bir istihdam ilişkisi bulunmaması gerekmektedir.) Bireysel veya gruba bağlı bireysel emeklilik sözleşmesine ödenen katkı payı tutarları için Devlet katkısı hesaplaması yapılmakta ve katılımcının emeklilik hesabına Devlet tarafından ödenmektedir.

10. 18 yaşından küçük çocuklarım için yaptırdığım sözleşmeler için Devlet katkısı alabilir miyim?

Evet. 18 yaşından küçük çocuklarınız adına yaptırdığınız sözleşmeler için ödeyeceğiniz katkı payları için de Devlet katkısı alırsınız. Devlet katkısı limiti katılımcı bazında belirlendiği için, hem kendi sözleşmeniz hem de 18 yaşından küçük çocuklarınızın sözleşmesine ödeyeceğiniz katkı payları için ayrı ayrı Devlet katkısı hesaplanır.

11. Katkı payı ödüyorum ancak gelir vergisi ödemiyorum. Devlet katkısı alabilir miyim?

Evet, vergi mükellefi olsun olmasın bireysel veya gruba bağlı bireysel emeklilik sözleşmesine katkı payı ödenen herkes belirlenen limitler dahilinde Devlet katkısından yararlanabilmektedir.

Vergi mükellefi olsun olmasın katkı payı ödeyen herkes limit dahilinde Devlet katkısından faydalanabilir.

12. Sistemde katkı payı ödediğim farklı şirketlerde iki sözleşmem var. Tüm sözleşmelerim için Devlet katkısı alabilir miyim?

Devlet katkısı tutarına ilişkin üst sınır katılımcı bazında uygulanmaktadır. Aynı dönemde birden fazla sözleşmesine katkı payı ödeyen katılımcının ödediği toplam katkı payı tutarı için hesaplanan Devlet katkısı tutarı, ilgili ayda sözleşme başına ödenen katkı payının ağırlığına göre sözleşmelerine dağıtılmaktadır. Bir takvim yılı içinde ödenen ve ilgili yıl içerisinde Devlet katkısı hesaplamasında dikkate alınacak azami katkı payı tutarı, yıllık brüt asgari ücret kadardır. Ancak üst limiti aşan katkı payları sonraki yıllarda devreden katkı payı olarak değerlendirilerek Devlet katkısı hesaplamasına dahil edilir.

Aralık Ayı Devlet Katkısı Hesabı

A Sözleşmesine Ödenen Katkı Payı Tutarı= 450 TL
B Sözleşmesine Ödenen Katkı Payı Tutarı= 150 TL
İlgili Takvim Yılı Kalan Limit (Devlet Katkısı)= 150 TL

A Sözleşmesi Devlet Katkısı Tutarı= $150 \times (450 \text{ TL} / 600 \text{ TL}) = 112,5 \text{ TL}$
B Sözleşmesi Devlet Katkısı Tutarı= $150 \times (150 \text{ TL} / 600 \text{ TL}) = 37,5 \text{ TL}$

İlgili yıl Devlet katkısı alınamayan 100 TL sonraki yıl devreden katkı payı olarak değerlendirilecektir.

13. Devlet katkısından faydalanmak için yapmam gerekenler nelerdir? Makbuzları muhasebeye vermem gerekiyor mu?

Devlet katkısından yararlanabilmek için katkı payı ödemesi yaptıktan sonra yapmanız gereken bir işlem bulunmamaktadır. Devlet katkısı hesaplaması ödenen katkı payları üzerinden otomatik yapılmakta, katılımcının herhangi bir beyanı ya da bildiri aranmamaktadır.

14. Kredi kartı ile katkı payı ödüyorum. Devlet katkısı kredi kartından çekim yapılır yapılmaz hesaplanacak mı?

Hayır, katkı payının blokaj süresi sonunda nakden şirket hesaplarına intikal ettiği aya ilişkin Devlet katkısı hesaplamasında dikkate alınacaktır.

15. Devlet katkısı hesaplamasını kim yapıyor?

Devlet katkısı hesaplaması şirketler tarafından iletilen veriler üzerinden Emeklilik Gözetim Merkezi (EGM) tarafından yapılmaktadır.

16. Devlet katkısı ödemesini nasıl alacağım?

Bakanlık tarafından EGM'ye, EGM tarafından da sözleşmenizin bulunduğu şirkete iletilen Devlet katkısı tutarı, şirketiniz tarafından sözleşmeniz kapsamındaki Devlet katkısı hesabına aktarılmaktadır. Devlet katkısı tutarını Devlet katkısı hesabından izleyebilirsiniz.

Şirketin internet sitesinde katılımcı adına oluşturulan güvenli sayfadan Devlet katkısı hesabına erişim sağlanabilir, Takasbank'ın internet sitesinden Devlet katkısı tutarınızı görebilirsiniz.

17. Ödediğim katkı payına karşılık olarak hesaplanan Devlet katkısı hesabıma ne zaman yatırılacak?

Devlet katkısı tutarı, esas olarak katkı payı ödemesinin şirket hesaplarına nakden intikal ettiği ayı takip eden ayda emeklilik hesabına emeklilik şirketi tarafından aktarılır.

18. Devlet katkısı nasıl değerlendiriliyor?

Devlet katkısı, şirket tarafından Devlet katkısı fonu olarak tanımlanmış ve portföy sınırlamaları Bakanlıkça belirlenmiş fonlarda değerlendirilir.

19. Çalıştığım şirket benim adıma Bireysel Emeklilik Sistemi'ne katkı payı ödüyor. Bu ödeme için Devlet katkısı alabilir miyim?

İşveren tarafından katılımcı adına ödenen katkı paylarına Devlet katkısı ödenmemektedir. İşverenler, ücretliler adına ödenen katkı payını Kanun'da belirlenen limit (ödendiği ayda elde edilen ücretin %15'i ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarı) dahilinde ticari kazançlarının tespitinde gider olarak indirim konusu yapabilmektedir.

İşverenler tarafından çalışanları adına ödenen katkı payı tutarları için Devlet katkısı hesaplaması yapılmaz.

20. İşveren grup emeklilik sözleşmesinde hak kazandığım tutarı sistemde geçirdiğim süre ile birlikte bireysel emeklilik sözleşmeme aktardım. Bu süre Devlet katkısı hak kazanmaya esas süre hesabında dikkate alınır mı?

Hayır, ilgili süre Devlet katkısına esas süre hesabında dikkate alınmaz, sadece bireysel emeklilik sözleşmenizin süresi dikkate alınarak hesaplama yapılır.

21. Sözleşmeme ek katkı payı ödemek istiyorum. Bu tutar için Devlet katkısı alabilir miyim?

Evet, katılımcı adına ödenen düzenli, ek, başlangıç adı altında yapılan tüm katkı payı ödemeleri için belirlenen limit dahilinde Devlet katkısı alabilirsiniz.

22. Diğer şirketten aktarımla getirdiğim tutar için Devlet katkısı alabilir miyim?

Başka şirketten aktarımla gelen tutarlar, Devlet katkısı hesaplamasına dahil edilmez.

23. İşverenim tarafımdan adıma ödenen katkı paylarına hak kazandım ve bireysel emeklilik sözleşmeme transfer yoluyla aktardım. Bu tutar için Devlet katkısı alabilir miyim?

İşveren grup emeklilik sözleşmesinden hak kazanılarak birikim transferi yoluyla aktarılan tutarlar Devlet katkısı hesaplamasında dikkate alınmaz.

24. 2004 yılından beri sistemde bulunuyorum. Bu süre Devlet katkısı hak kazanma süresinde dikkate alınacak mı?

Evet, 1 Ocak 2016 tarihine kadar sistemden ayrılmayan katılımcıların sözleşmelerine, 2013 yılından önce sistemde geçirdikleri süreye bağlı olarak Devlet katkısı hak kazanmanıza esas süreye aşağıdaki tabloda belirtildiği şekilde, 1 Ocak 2016 tarihinde süre eklemesi yapılmıştır.

1 Ocak 2013'ten Önce Sistemde Geçirilen Süre	Eklenen Süre
3 yıldan fazla 6 yıldan az ve 6 yıl	1 yıl
6 yıldan fazla 10 yıldan az ve 10 yıl	2 yıl
10 yıldan fazla	3 yıl

1 Temmuz 2004 tarihinde sisteme katılan bir sözleşmenin 1 Ocak 2016 tarihi itibarı ile, 1 Ocak 2013 tarihinden önce sistemde geçirdiği süre olan 8,5 yıl dikkate alınarak, 3 yıl olan Devlet katkısına esas süreye 2 yıl eklenmiş ve "Devlet katkısına esas süresi" 5 yıl olmuştur.

25. Sözleşmemi başka bir emeklilik şirketine aktarmak istiyorum. Sözleşmeme ödediğim katkı payları için aldığım Devlet katkısı tutarları ne olacak?

Birikiminizin başka bir şirkete aktarılması durumunda Devlet katkısı hesabınızdaki tutarlar da birikiminizle birlikte yeni şirketinize aktarılacaktır. Henüz hesabınıza intikal etmemiş bir Devlet katkısı bulunması halinde bu tutar en geç, eski şirketiniz tarafından hesabınıza ödendiği günü takip eden iş günü yeni şirketinize gönderilecektir.

26. Devlet katkısı hesabımdaki tutarların tamamına nasıl hak kazanabilirim?

Emeklilik hakkının kullanılması, vefat ve maluliyet durumlarında, Devlet katkısı hesabındaki tutarların tümüne hak kazanılmaktadır.

27. Sözleşmemden ayrılmak istiyorum. Devlet katkısı hesabımdaki tutar da ödenecek mi?

Devlet katkısına hak ediş uygulaması gereği, 1 Ocak 2013 tarihinden sonra sistemde geçirdiğiniz süreye göre tabloda belirtilen oranlarda Devlet katkısı hesabındaki tutarın bir bölümü veya tamamı tarafınıza ödenecektir.

1 Ocak 2013'ten Sonra Sistemde Geçirilen Süre	Hak Ediş Oranı
3 yıldan 6 yıla kadar	%15
6 yıldan 10 yıla kadar	%35
10 yıl ve daha fazla	%60
Emeklilik, vefat, maluliyet	%100

28. Sözleşmemden Devlet katkısı hesabımdaki tutarın tamamına hak kazanmadan ayrıldığımda, hak etmediğim Devlet katkısı tutarına ne olacak?

Devlet katkısı hesabındaki hak kazanılmayan tutarlar, emeklilik şirketi tarafından genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Bakanlık hesaplarına ödenir.

29. Devlet katkısı tutarının bana ödenmesi aşamasında hak ettiğim bölüm üzerinden kesinti yapılacak mı?

Devlet katkısının hak kazanılan bölümüne ilişkin getirisi üzerinden; aşağıdaki tabloda belirtilen oranlar kadar stopaj kesintisi yapılır.

Bireysel Emeklilik Sisteminde Ayrılma Durumu	Hak Kazanılan Devlet Katkısı Getirisi Üzerinden Alınacak Stopaj Oranı
10 yıldan az süreyle katkı payı ödeyerek ayrılanlar	%15
10 yıl süreyle katkı payı ödemekle birlikte emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanlar	%10
Emeklilik, vefat, maluliyet nedeniyle ayrılanlar	%5

30. Sözleşmemden ayrıldım. Ayrıldığım esnada, ödediğim katkı payından dolayı hak ettiğim, ancak Devlet katkısı hesabıma henüz intikal etmemiş Devlet katkısı ödemem var. Bu tutar bana ödenecek mi?

Emeklilik şirketi, Bakanlıkça Devlet katkısı ödemesi yapılmasından önce sistemden ayrılmış olan katılımcı için kendisine ödenen Devlet katkısının şirket hesabına intikal ettiği gün, katılımcıya ait hak kazanılmayan tutarı Bakanlığa iade eder; varsa hak kazanılan tutarı beş iş günü içinde katılımcıya öder.

31. Vefat durumunda hesabımdaki Devlet katkısı kime ödenir?

Vefat halinde katılımcının Devlet katkısı hesabındaki tutarın tamamı katılımcı tarafından belirlenen lehdar ya da lehdarlara, lehdar belirlenmemişse yasal varislerine ödenir.

32. Devlet katkısı hesabımda bulunan tutar haczedilebilir mi?

Hayır, Devlet katkısı hesabındaki tutarlar haczedilemez, rehnedilemez, iflas masasına dahil edilemez.

33. Hesabımdaki Devlet katkısının yanlış olduğunu düşünüyorum. Nereye başvurmam gerekiyor?

İlgili sözleşmenin bağlı bulunduğu emeklilik şirketine başvurabilirsiniz.

34. Hesaplanan Devlet katkısının hesabıma yatıp yatmadığını nasıl takip edebilirim?

Devlet katkısı hesabınızdaki tutar hakkında BES Mobil uygulamasından veya sözleşmenizin bulunduğu emeklilik şirketinden bilgi edinebilirsiniz.